

"Αργος καὶ Ναύπλιον

ἡ πόλις "Αργος καὶ τὸ Φρούριον Ναύπλιον

Κάτω Νεζαγιέ

ἡ κωμόπολις Κοανίδι

» ὁ πῦργος εἶναι προσκεκωλυμένος εἰς τὸ Διοικητήριον Γαστούρης. Τὸ δὲ φανάρι εἰς τὸ τῆς καριταίνης.

» Τὸ νησίον καὶ ἡ Καλαμάτα ύπαγονται εἰς τὸ διοικητήριον. Καὶ ἡ κοντζονή μάνη, ἐμλάκικα καὶ ἀνδρούσα εἰς ἄλλα.

"Ἐκλαμπρότατε Γραμματέα τῆς Δικαιοσύνης

"Ἐπειδὴ εὐαρεστίθη ἡ σεβαστὴ Κυβέρνησις, καὶ ἐξήτησε μέσον τῆς ἐκλαμπρότητός σας, ἀπὸ τὰ Μέλη τῆς Γερουσίας, ὄνόματα ύποκειμένων, νὰ τὰ διορήσῃ εἰρηνοδήκας, καὶ εἰς τὰ πρωτόκλητα Δικαστήρια, βάλλω ὑπ' ὅψιν σας τὰ κάτωθεν, διὰ τῶν δποίων τὴν τιμὴν καὶ ἀξιότητα ἐγγυοῦμαι, καὶ μένω μὲ βαθὺ σέβας τῇ 19 Αὐγούστου 1830 ἐν Ναυπλίῳ.

"Αθανάσιος Γκριάνης

Χρηστόδουλος τζήρος

Γεώργιος Κωνσταντινόπουλος

Γεώργιος Καλαμογδάρτης

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ο Τάλαρος σας
Ανδρέας Καλαμογδάρτης

Γ.Α.Κ., "Ἐκθ. τῆς ἐπὶ τοῦ Δικαίου Γραμματείας, τ. 3ος (Ιανουάριος 1830), ἀρ. ἑξ. 815, σ. 24

996

815

Πρὸς τὸ ανεκλ. Δικαστήριον

"Ἐλήφθη ἡ τοῦ Ἀνεκκλήτου Δικαστηρίου ὑπ' ἀρ. 43 ἀναφορὰ τῆς 17 Ἰανουαρίου 1830- διευθύνοντος ἀντίγραφον ἀναφορᾶς τῆς 15 Ἰανουαρίου 1830 παρουσιασθεῖσαν παρὰ τοῦ Σταύρου Νικολάου διὰ τῆς δποίας οὗτος διαφιλονεικεῖ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν περὶ τῆς νομίμου ἴκανότητος τοῦ νὰ μετέχεται τὴν ἀκνοωτικὴν δικαιοσύνην.

Δὲν εἶναι παράδοξον ὅτι ὑπάρχοντα τοιοῦτοι τρόποι καὶ τοιαῦτα ἐπιχειρήματα.

Δὲν ἀμφιβάλλει ἡ Γραμματεία ὅτι τὸ Ἀνέκκλητον πρέπει νὰ ἔχαμε τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις πρὸς τὸν ἀναφερόμενον, ἀναμνησθὲν μάλιστα τὴν ὑπ' ἀριθ. 5 ἀναφοράν τον. Ἡ Γραμματεία μὴ ἀποτεινομένη πρὸς ὑμᾶς, οἵτινες τὴν ἐννοήτε, ἀλλὰ πρὸς χειραγωγίαν τοῦ ἐκθέτον τῆς ὁγθείσης ἀναφορᾶς, γράφει τὰς ἐφεξῆς παρατηρήσεις.

‘Η ἀσφάλεια τῶν ἰερῶν δικαιωμάτων τοῦ πολίτου, καὶ ἡ ἀσθένεια τοῦ ἀνθρωπίνου νοὸς ὑποκειμένου εἰς λάθη, ὑπηγόρευσαν διαφόρους βαθμοὺς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἔξουσίας, ἥτις ὀφείλει νὰ δικάζῃ τὰ ἰερὰ ταῦτα δικαιώματα. ’Εντεῦθεν πηγάζει ἡ διαίρεσις τοῦ Πρωτοκλήτου, τοῦ ἐκκλήτου, καὶ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ Δικαστηρίου. ’Εντεῦθεν πηγάζουν τὰ ποικίλα συστήματα τῶν εὐνομουμένων ἔθνων. ἀλλαχοῦ μὲν ἐδιορίσθησαν δύο βαθμοὶ δικαιοδοσίας, πλὴν ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι διμοιόμορφοι αἱ δύο ἀποφάσεις, ἥ ἄλλως ἐπιστρέφει ἡ ἀπόφασις εἰς τὸ πρῶτον Δικαστήριον παρ’ ἄλλων Δικαστῶν συντιθέμενον, καὶ γίνεται τοῦτο τοσάκις, ὅσάκις τὸ δεύτερον Δικαστήριον δὲν ἐπικυρῷ τοῦ πρώτου τὴν ἀπόφασιν. ἀλλαχοῦ δ’ ἐδιορίσθησαν τρεῖς βαθμοὶ δικαιοδοσίας. τοῦ πρωτοκλήτου, τοῦ ἐκκλήτου, καὶ τοῦ Ἀναθεωρητικοῦ, καὶ περιπλέον τὸ Ἀκυρωτικόν. Περαιτέρω ἀλλαχοῦ δὲν ὑπάρχουν, εἰμὴ δύο βαθμοί, πλὴν αἱ ὑποθέσεις βραδύνονται τοσοῦτον διὰ τὴν ἐπιθυμητὴν ώριμότητα, ὥστε οἱ Συνήγοροι συμφωνοῦν κατὰ κληρονομίαν, ἥ προικοδοτοῦν τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις τῶν πελατῶν, τοὺς ὅποίους ὑπερασπίζονται. ’Αλλαχοῦ ὑπάρχουν Δικαστήρια μὲ διπλοῦν καὶ τριπλοῦν βαθμὸν δικαιοδοσίας, πλὴν ὁ τρίτος βαθμὸς εἶναι τὸ πᾶν. εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον δὲν ὑπάρχει οὔτε παιδικασία, οὔτε εὐθύνη, καθότι ὅχι μόνον παρενθέτει τὴν ἔξουσίαν του εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις, εἴτε ώρίμους, εἴτε μή, ἀλλὰ καὶ συνεχῶς μεταχειρεῖ τὸ Ἐγκληματικὸν Δικαστηρίον ν’ ἀλλάττῃ τὴν χροίαν οὐσιῶν των ἴδιων του ἀποφάσεων, καὶ τὸ αὐτό Δικαστηρίον νὰ καταδικάζῃ εἰς θανατούς τὸν αὐτὸν ἐκεῖνον ἀνθρωπον τὸν ὅποιον πρὸς οἰκοδοσίαν ἀπολύσει μὲ ἀπόφασίν του. ’Αλλαχοῦ δὲ ὑπάρχει εἰς καὶ μόνος βαθμὸς καταδικάζων εἰς τὸν πάσσαλον ἥ εἰς τὴν χρηματικὴν ζημίαν καὶ τὸν νικῶντα καὶ τὸν νικώμενον. Ταῦτα πάντα ἀποδεικνύονται ὅτι πάντες ζητοῦν τὸν ἀληθῆ δρόμον, πλὴν ὁ μὲν ἐγγίζει τὸν σκοπόν, ὁ δὲ κρατεῖται ἀπὸ νόσου, καὶ κατὰ τὸν βαθμὸν τῆς ἀσθενείας του ἀπομακρύνεται μᾶλλον ἥ ἡττον.

‘Ἐὰν προσέξωμεν εἰς τὴν ἀσφάλειαν τὴν περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς δικαστικῆς διοικήσεως, ἥ ἀπόλαυσις τῆς ὅποίας ἀποτελεῖ τὸν σκοπὸν τῆς ἀνεξαρτητικῆς τῆς Δικαστικῆς ἔξουσίας, εὑρίσκομεν ὅτι ὁ ὀρθὸς λόγος ὁ πρὸ τῶν νόμων ὑπάρξεις ὑπαγορεύει τὰ ἐφεξῆς.

Iον ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχουν πλήρεις κώδικες

Ζον πλῆθος ἀνδρῶν εἰδημόνων καὶ φρονίμων, διὰ τὰ διάφορα δικαστικὰ ὑπουργήματα.

Ζον Βάσεις εἰς τοὺς ὑποψηφίους ἐπισύρουσαι εἰς τὰ ὑποκείμενά των τὴν κοινὴν ὑπόληψιν, καὶ ἥθικὴ τοιαύτη ὥστε νὰ τοὺς σέβωνται πραγματικῶς οἱ πολῖται, ὅχι διὰ τὸν πλοῦτον, τὴν γέννησιν, ἥ τὴν ἐπιφροΐην, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν ἀρετήν.

Ιον διὰ νὰ εἶναι ἀνεξάρτητος ἡ Δικαστικὴ ἔξουσία ἀπαιτεῖται ἀκόμη νὰ ὑπάρ-

χονν οἱ ἥρωες τῶν δικαίων καὶ σωφρόνων καὶ πολυμαθεστάτων ἀνδρῶν διὰ τὰ ἀντιταχθῶσιν εἰς τὸ ὑπέρτατον Δικαστήριον.

δον Καθὼς ἔξασφαλίζεται τὸ Ἰδιωτικὸν συμφέρον, οὕτω πρέπει τὰ ἔξασφαλισθῆ καὶ τὸ δημόσιον τουτέστι τὰ μὴ καταπατῶνται, ἢ τὰ ἐφαρμόζονται κακῶς οἱ νόμοι τοῦ ἔθνους, κ’ ἐπομένως ἡ Κυβέρνησις καθὸ παριστάνουσα τὸ δλον, ἀπαιτεῖται τὰ ἔχη φύλακα πιστόν, καὶ σοβαρόν, καὶ αὐστηρὸν εἰς τὴν αὐτὴν Δικαστικὴν ἔξουσίαν. ἐπὶ ταύτῃ δὲ τῇ βάσει διὰ τὰ διακηρυχθῆ ἀνεξάρτητος ἡ Δικαστικὴ ἔξουσία, πρέπει ἡ Κυβέρνησις τὰ συστήσῃ Δικαστήριον ἀκνωτικόν, κατά τε τὴν οὐσίαν, καὶ κατὰ τὴν μορφὴν αὐτοῦ ὅπως τὸ Κράτος καὶ αἱ ἀνάγκαι αὐτοῦ ὑπαγορεύοντα.

δον ὀφείλει προσέτι ἡ Κυβέρνησις τὰ ἔχη εἰς ἔκαστον Δικαστήριον ἔνα εἰδήμοντα τῆς νομικῆς φέροντα τὸ πρόσωπον τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὰ ὑπενθυμίζη τοὺς νόμους. — ὀφείλει τὰ ἔχη καὶ ἔνα ὑπονομικὸν Συμβούλιον, ὅπου τὰ διαλύονται τὰ λάθη της τῶν Δικαστῶν καὶ τῶν νόμων, καὶ οὕτω χάπι προοῖται ἀμφοτέροιν ἡ τελειοποίησις. — ὅπου ἡ πιθανότης τοῦ λάθους εἴναι αἰσθαντικότερα, ἐκεῖ ἐπανεξάρουν οἱ βαθμοί.

Τὸ βάρος τῆς πιθανότητος ἔξαστάται ἀπὸ τοῦ βαθμὸν τῆς εὐταξίας τῶν νόμων δικού, τῆς τελειότητος αὐτῶν, καὶ ἄλλων αἰτιῶν.

Εἴναι ἐνδεχόμενον τὸ λάθος καὶ εἰς τὸ τελευταῖον βαθμὸν τῆς δικαιοδοσίας· ὅθεν ἀφ’ ἐνὸς μέρους ἡ ἀνάγκη τὰ λαμβάνοντα πέρας αἱ δίκαι, ἀφ’ ἐτέρου τὸ χρέος τῆς Κυβερνήσεως τὰ ἐπαγρυπνῆ εἰς τὴν σκέψαν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων, ὑπηγόρευσαν, κ’ ἔπλασαν τὸ ἀκνωτικὸν σῶμα, τὸ ὅποιον ἄλλοι μὲν περιορίζεται εἰς τὸ τὰ θεραπεύη τὴν ἀποδειγμένην νόμου τινος παράβασιν, ὅταν οἱ Κώδικες εἴναι πλήρεις, ἀλλοῦ δὲ εἰς τὸ τὰ θεραπεύη καὶ τὴν προφανεστάτην ἀδικίαν παραβάνουσαν τὸν ἴδιον αὐτὸν δρθὸν λόγον.

Δὲν ὑπάρχει τακτικὸν Δικαστικὸν σύστημα, χωρὶς τὰ συνυπάρχη καὶ τὸ Ἀκνωτικὸν σῶμα.

Καὶ αὐτὴ ἡ ἐν Τροιζῆνι Συνέλευσις, δημοσιεύσασα τὸ ἵερὸν ἀξίωμα τῆς Ἀνεξαρτησίας τοῦ Δικαστικοῦ Κλάδου ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, ἐπρόλαβε συστήσασα δύο βαθμοὺς δικαιοδοσίας, καὶ ἀνώτερον ἄλλον ἔχοντα καὶ τὴν δύναμιν τοῦ Ἀκνωτικοῦ.

Ἐκ τῶν λεχθέντων ἔξαγεται ὅτι εἴραι τῆς φύσεως τοῦ Δικαστικοῦ κλάδου, ἡ ὑπαρξίας ἀκνωτικῆς Ἀρχῆς. Τοῦτο δὲ εἴραι διατεταγμένον καὶ ἀπὸ νόμου ὁρτόν.

Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις συστήσασα τὸν Δικαστικὸν κλάδον, δὲν διέταξε καὶ τὴν ἀκνωτικὴν ἔξουσίαν, ἀλλὰ τὴν διετήρησεν εἰς ἑαυτήν, οὐδὲ τὴν παρεχώρησεν εἰς ἰδιαίτερον Δικαστήριον. Ἰδού οἱ λόγοι.

1ον Ἐπὶ Τουρκίας σύστημα τακτικῶν δικαστηρίων δὲν ὑπῆρχεν, ὡς καὶ εἰς τὸ διάστημα δὲν τῆς Ἐπαναστάσεως. ὁ Δικαστικὸς κλάδος διετάχθη μέν, πλὴν ἔμεινεν εἰς τὸ Διάταγμα, καὶ δὲν ἔλαβεν οὐδεμίαν ἐκτέλεσιν. τὸ Δικαστικὸν ἄρα σύστημα εἶναι νεοείσακτον.

2 — Οἱ πολιτικοὶ νόμοι εἶναι εἰς τάξιν; ὁ Ἀρμενόπονλος μόνος ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλλάδα.

3 — Υπάρχουν εἰσέτι διαδικασίαι;

4 — Υπάρχει συρροή ἀνδρῶν εἰδημόνων εἰς τὴν νομικήν, καὶ μὲ τὴν ἀπαίτουμένην πεῖον εἰς τὸ ἀμφισβητούμενον τοῦ νόμου, καὶ εἰς τὴν γνῶσιν τῆς φύσεως τῶν τύπων, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν;

"Οσους εὖρεν καὶ ἐνόμισεν ἴκανοὺς διὰ τὴν ἔναρξιν, τοὺς ἐδιόρισεν ἡ Κυβέρνησις. οὗτοι καταβάλλονται πᾶσαι δύναμιν, πλὴν ὑπάρχει εἰσέτι ἀδυναμία εἰς πολλὰ Πρωτόκλητα Δικαστήρια. Ἡ Κυβέρνησις διφείλει νὰ χειραγωγήσῃ, καὶ νὰ τελειοποιήσῃ βαθμηδὸν τὸν περισπούδαστον τοῦτον κλάδον.

Τὸ χρέος τοῦτο γίνεται ἔτι μᾶλλον αἰσθαντικότερον, ὅταν κανεὶς προσηλώσῃ τὴν προσοχὴν εἰς τὴν θλιβερὰν ἔλλειψιν τῶν Συνταγμάτων. Λύονται τρεῖς ἐξ αὐτῶν μόλις ἔχοντες στοιχειώδεις Ἀοχάς, ἀνεν τείσεται τὸν Ἑλληνικῶν νόμων, τῆς πηγῆς αὐτῶν, καὶ τῶν πραγμάτων ἀκόμη, ποιοι ἀνεργάται δύνανται νὰ αντειπρέσσουν; δύο ἢ τρεῖς ἐντελεῖς δύνανται νὰ ἔξαρκέσσουν εἰς ὅλον τὸν κράτος;

Δὲν ἐδηλοποίησεν ἡ Κυβέρνησις, προσθέτει ἡ Ἐνθέτης τῆς ἀναφορᾶς, ὅτι διετήρησεν εἰς ἑαυτὴν τὴν ἀκυρωτικὴν δύναμιν.

Ναί, τὴν δύναμιν ταύτην τὴν εἶχε διὰ νὰ τὴν δώσῃ. τὴν ἔδωκεν; ὅχι. ἀνάγκη ἄρα νὰ ὅμολογήσωμεν ὅτι διατηρεῖ ἐκεῖνο, τὸ δόποιον διὰ ν' ἀποδοθῇ εἶναι χρεία νὰ τὸ δώσῃ εἰς ἄλλους. τίς δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔδωκε τοιαύτην δύναμιν εἰς ἄλλους;

Ἡ Κυβέρνησις ἐὰν δὲν ἔπραττεν, ὥσπερ ἔπραξεν, ἥθελεν εἰσθαι πολλὰ ἀπροόητος καθότι δὲν ἦδύνατο νὰ εὑρῇ οὐδένα πολίτην μὲ φῶτα καὶ μὲ συνείδησιν, ὅστις ἱμποροῦσε πρὸς τὸ παρόν ν' ἀναβῇ εἰς τὸ Ἀνέκκλητον βῆμα ὑπὸ τὴν βαρυτάτην εὐθύνην τοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει κανεὶς διορθωτὴς τῶν ἀκούσιων σφαλμάτων του. Πῶς ἦδύνατο τῷντι ἀνθρώπος μὲ συνείδησιν νὰ διῆσχυρίζεται ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σφάλῃ, ἐνῷ κατέχει τὸν δεύτερον τῆς δικαιοδοσίας βαθμόν, καὶ ὅχι τὸν τρίτον, χωρὶς δημοσιευμένον κώδικα τῶν νόμων, χωρὶς διαδικασίαν, χωρὶς δικαστικὴν πρακτικὴν εἰς τὸ Κράτος, χωρὶς μάθησιν νομικῆς ἐκ μέρους τῶν πλειοτέρων, χωρὶς συνηγόρους, χωρὶς δικογράφους, χωρὶς Γραμματεῖς, χωρὶς κλήτορας, χωρὶς μνήμονας, χωρὶς τ' ἀπαίτουμενα πάμπολλα διοικητικὰ καταστήματα, χωρὶς ἀκαδημίας χωρὶς βιβλία;

Μέχρι τοῦδε ἐλάλησα διὰ τὸν ἐκθέτην τῆς ἀναφορᾶς. Κύριοι! ἡ Κυβέρνησις γνωρίζει τὰ χρέη της. καὶ τὰ ὅποια λαμβάνει μέτρα εἶναι παρεπόμενα σκέψεως. ἔχουσα δ' ὑπ' ὄψιν τὴν βαθμικὴν πρόοδον ἐναντίον τῆς ἐλλείψεως τῶν Διαδικασιῶν, ἐσχημάτισεν ἥδη τὸ σχέδιον τοῦ νέου Δικαστικοῦ ὁργανισμοῦ, διὰ τοῦ ὅποίου συσταίνει τὸ Ἀκνοωτικὸν Δικαστήριον, τοιοῦτον ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν, καὶ τὸ σχῆμα, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ πολιτικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις. Ἐσχημάτισεν ἥδη τὰς 2 διαδικασίας Πολιτικὴν καὶ Ἐγκληματικὴν, καὶ προπαρασκενάζει τακτικὴν συλλογὴν ὅλων τῶν Πολιτικῶν Βυζαντινῶν νόμων.

Ἡ Γραμματεία μὴ θέλονσα νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν ἰδεῶν της, αἰτεῖ τὴν συμβούλην τῶν συνεργατῶν αὐτῆς. Ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ πέμψῃ τὰ σχέδια πρὸς τὰ Δικαστήρια, διὰ νὰ ἴδῃ τὰς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις των. καὶ τὸ Ἀνέκκλητον, τοῦ ὅποίου ἡ φήμη ἥρχισεν ἥδη τοσοῦτον εὐτυχῶς, θέλει νὰ λάβει ἐν τάχει, διὰ νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς αὐτά, καὶ νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὴν Γραμματείαν τὰς παρατηρήσεις του.

Ἐπανερχόμενοι ἐπὶ τὸ προκείμενον τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Περρούνα ἐὰν δὲ Σταύρος Νικολάου δὲν παρουσιάσῃ τίποτ' ἄλλο, ἡ Γραμματεία Σᾶς προσκαλεῖ νὰ ἐπιταχύνετε τὴν ἀναφοράν Σας, διὰ νὰ δινηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐνεργήσῃ ἐν τάξει. —

Ἐννοεῖται καλῶς, δτὶ ποτὲ δὲν ἐδόξασμεν ἡ Γραμματεία νὰ ἐπιφέρῃ ἀναβολὴν εἰς τὴν ἀπόφασίν Σας.

8

Γ.Α.Κ., Ἐκθέσεις τῆς ἐπὶ τοῦ Δικαίου Γραμματείας, τόμ. 10ος (1831), σ. 19-27, ἀριθ. 6249

Ἐξοχώτατε!

Ἡρχισαν νὰ παραπονῶνται καὶ κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀνωτάτου. Ὁφείλω νὰ πείσω τοὺς ἐπικαλεσθέντας τὴν ἔξουσίαν τῆς Κυβερνήσεως δτὶ ἐπὶ ματαίῳ ἀγωνίζονται.

— δθεν συγχωρήσατέ μοι νὰ κάμω δλίγας τινας παρατηρήσεις.

Είναι ἀφιλογείκητον δτὶ μία καὶ μόνη ἀπόφασις ἐνὸς Δικαστηρίου δὲν εἶναι δίκαιον νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀρκοῦσα. ὁ ἄνθρωπος δὲν εἰν' ἀλάνθαστος· καὶ διὰ τὴν σημαντικὴν ταύτην ὑπηρεσίαν ὀφείλεται καὶ δεύτερος δικαστὴς διὰ ν' ἀναθεωρήσῃ τὴν παρὰ τοῦ πρώτου ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν.

Ἐκ τοῦ βαθμοῦ τῶν ὑπαρχόντων φώτων, καὶ ἐπομένως ἐκ τῆς ἀσφαλείας τῆς χορηγουμένης ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτας τοῦ Ναοῦ τούτου, κρέμαται τὸ σύστημα περὶ τῶν διαφόρων βαθμῶν τῆς Δικαστικῆς Δικαιοδοσίας.

Ἄλλ' ὅπόταρ ὁ τελευταῖος φόρος ἔκρινε τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, δὲν δύναται,